

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEVTĚLENÁ KRUŽNICE 2

Popis aktivity

Sestrojení těžnice v rovnoramenném trojúhelníku a vepsané kružnice. Hledání středů stejnolehlosti dvou kružnic sestavených v trojúhelníku.

Předpokládané znalosti

Stejnolehlost. Konstrukce středu stejnolehlosti dvou kružnic.

Potřebné pomůcky

Rýsovací potřeby, případně GeoGebra nebo jiný geometrický program

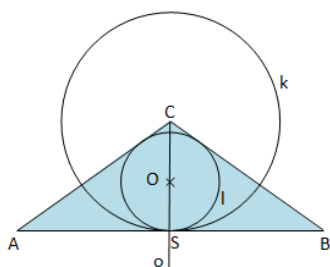
Zadání

Je dán rovnoramenný trojúhelník ABC se základnou AB .

- I. Sestrojte kružnici l trojúhelníku vepsanou a kružnici k se středem A a poloměrem rovnajícím se délce těžnice t_c .
- II. Sestrojte středy stejnolehlosti kružnic k a l .
- III. Kolik společných tečen mají obě kružnice?

Možný postup řešení, metodické poznámky

Náčrtek:

Rozbor:

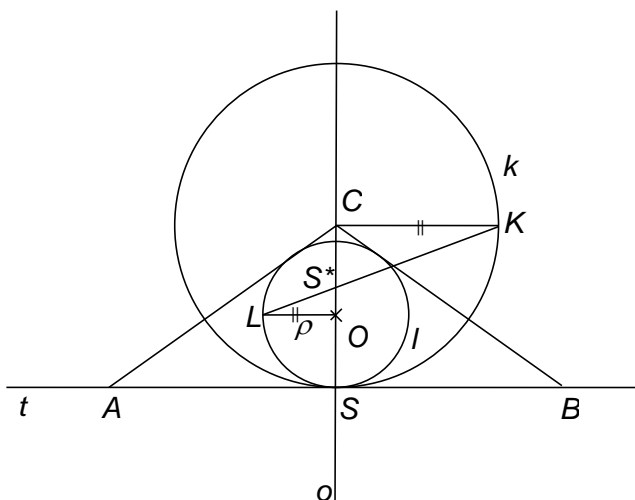
I. Podle zadání sestrojíme trojúhelník ABC a obě kružnice. Střed O kružnice vepsané leží na osách vnitřních úhlů trojúhelníku ABC . Obě kružnice se dotýkají ve středu základny AB .

II. Hledáme středy stejnolehlosti.

Jedním ze středů stejnolehlosti je bod dotyku S obou kružnic k, l .

Druhý střed stejnolehlosti leží mezi středy C, O . Příslušnou dvojici bodů tvoří např. koncové body K, L nesouhlasně rovnoběžných orientovaných úseček s počátečními body ve středech obou kružnic a koncovými body na těchto kružnicích.

Konstrukce:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Symbolický zápis:

$$\mathcal{H}(S; \kappa): k \rightarrow l, \text{ případně } k \xrightarrow{\mathcal{H}(S; \kappa)} l$$

III. Obě kružnice mají jedinou společnou tečnu, kterou je přímka t , na níž leží základna AB .**Doplňkové aktivity**

1. Kolik společných tečen mají kružnice vepsaná a kružnice opsaná trojúhelníku ABC ?
2. V jakém trojúhelníku leží středy stejnoolehlosti kružnice trojúhelníku opsané a kružnice trojúhelníku vepsané na jedné přímce?
3. V jakém trojúhelníku leží středy stejnoolehlosti kružnice trojúhelníku opsané a kružnice trojúhelníku vepsané na jedné přímce?

Řešení:

1. Ani jednu, neboť pro vnitřní oblast kružnice k trojúhelníku opsané a pro vnitřní oblast kružnice l trojúhelníku vepsané platí:
 $l \subset \Delta ABC \subset k$, tedy kružnice l leží uvnitř kružnice k .
2. V rovnoramenném trojúhelníku leží všechny uvedené body na kolmici, která je spuštěná z hlavního vrcholu k k základně.
3. V rovnostranném trojúhelníku.

Obrazový materiál

Dílo autora